Adviescommissie JMG
Jeugd-, Maatschappelijke opvang- & Gehandicaptenbeleid

College van burgemeester en wethouders
Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Betreft: gevraagd advies Concept-verordening Maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp 2023

Nijmegen 10 oktober 2022

Geacht college,

Op de agenda van de commissie JMG van 15 september jongstleden stond de concept-verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp 2023 inclusief bijlagen. Hierbij biedt de commissie het door u gevraagde advies aan.

Alvorens op de inhoud van de concept-verordening in te gaan hecht de adviescommissie eraan om haar tevredenheid kenbaar te maken over het moment van de aanbieding van de stukken aan de commissie. Daarmee is voldaan aan de opmerking inzake het tijdig aanbieden van de stukken voor advisering in het advies van 24 november 2020 en 14 november 2021 over de betreffende verordeningen.

In vergelijking met de verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp en beleidsregels Nijmegen 2022 wordt in de voorliggende concept-verordening en de bijbehorende beleidsregels een behoorlijk aantal wijzigingen voorgesteld.

In dit advies brengen wij de volgende onderwerpen onder uw aandacht;

1. “Overzicht van wijzigingen in Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Nijmegen 2023”

2. Overige onderwerpen die de commissie van belang vindt.

ad 1. “Overzicht van wijzigingen in Verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Nijmegen 2023”

In het gepresenteerde “Overzicht “ worden de onderwerpen benoemd, die ten opzichte van de verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp 2022, zijn gewijzigd. Kortheidshalve verwijzen wij naar dat overzicht.

De commissie kan zich vinden in de uitbreiding en verduidelijking van de begrippenlijst, de verbetering van de leesbaarheid van de verordening middels toevoeging van hoofdstukken, zoals hoofdstuk 5 inzake kwaliteitseisen omtrent de geleverde (pgb) zorg, hoofdstuk 6 inzake 'Controle, toezicht en handhaving inzake de rechtmatigheid van de uitgaven, en het in een meer logische volgorde plaatsen van artikelen.

Het is logisch en noodzakelijk dat de nummering van artikelen van de concept-verordening en de artikelsgewijze toelichting is aangepast aan de nieuwe volgorde van artikelen, evenals de toelichtingen en de benodigde redactionele wijzigingen

Advies 1. Wijzigingsvoorstellen inzake de verordening.

Jaarlijks worden wijzigingen voorgesteld in de van kracht zijnde verordening. Deze voorstellen kunnen ondermeer worden gedaan naar aanleiding van wijziging van het rijksbeleid dan wel jurisprudentie.

De commissie acht het Dringend gewenst om bij de wijzigingsvoorstellen van de verordening maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp 2024 een transponeringstabel te voegen.

In deze tabel Moeten dan de wijzigingen ten opzichte van de vigerende verordening vermeld staan, alsmede een verwijzing naar de plaats in de voorgestelde verordening als er geen sprake is van handhaving, maar verplaatsing van artikelen uit de van kracht zijnde verordening.

Met de tabel Zal de leesbaarheid van de voorstellen verbeterd worden, alsmede inzicht in de consequenties van de voorgestelde wijzigingen. Tenslotte Zal de tabel inzicht geven In de invloed die de wijzigingen hebben op de navolging van de adviezen van de commissie inzake de verordening in voorgaande jaren, ofwel de continuïteit van de overgenomen adviezen.

Daarbij denkt de commissie bijvoorbeeld aan het advies dat gegeven is met betrekking tot de huidige verordening, met name over het voorgestelde artikel 11 lid 1, met het onderdeel f , waarin wordt gesteld dat de cliënt die een persoonsgebonden budget wenst in het door de cliënt daartoe opgestelde plan/aanvraag/melding moet opnemen" De doelen, activiteiten en evaluatiemomenten".

In uw brief van 14 november 2021 kenmerk E21.003002 geeft u aan dat het betreffende voorstel van de commissie deels wordt overgenomen en verplaatst is naar artikel 13 van de verordening 2022.

Vraag 1. Wijzigingen in wet en regelgeving.

In ons advies van 14 november 2021 hebben wij de vraag gesteld betreffende de wijzigingen die in 2021 bij wet- en regelgeving zijn geweest op het gebied van de wet maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp, die mede oorzaak zijn geweest van de wijziging van de verordening inclusief beleidsregels 2022. Voor zover wij hebben kunnen nagaan hebben wij daarop geen reactie mogen ontvangen.

De adviescommissie ziet met belangstelling, gelet op de hierboven gemaakte opmerkingen, een overzicht van wijzigingen in de wet- en regelgeving dan wel jurisprudentie tegemoet, die zullen leiden tot de voorgestelde wijzigingen in de concept-verordening en beleidsregels 2024.

Vraag 2. Bijlage 2 van de concept-verordening 2023.

In uw voorstel wordt gezegd dat Bijlage 2 een financieel besluit is geworden. Het is de commissie niet duidelijk wat daaronder moet worden verstaan, aangezien deze bijlage van de verordening 2023 gaat over financiële bijdragen van de cliënt/Budgethouder, en op welke wijze er mee wordt omgegaan. De commissie verzoekt om nadere toelichting, mede ook om duidelijkheid te krijgen over de hoogte van een eventuele bijdrage en de financiële consequenties voor de burgers, zeker in de huidige tijd van bijvoorbeeld de sterk stijgende prijzen voor energie en de hyperinflatie.

Vraag 3. De omgekeerde verordening.

Op 3 september 2015 doet de Transitiecommissie Sociaal Domein verslag aan de toenmalige minister Plasterk van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. In de derde rapportage staat het leveren van maatwerk centraal. “Laagdrempelig, integraal en maatwerk zijn nu de principes in combinatie met een andere juridische context. Niet meer het recht op een regeling of voorziening, maar de individuele behoefte van de burger staat centraal.”. Het gaat er niet om te doen wat mogelijk is, maar om mogelijk te maken wat nodig is.”

De organisatie Stimulansz publiceert begin 2017 een casusboekje waarin casussen worden opgelost met een nieuw ontwikkelde methodiek: de Omgekeerde Toets. Stimulansz heeft vervolgens een systeem ontwikkeld bestaande uit 4 stappen, waarmee je op een goede manier tot een toetsbaar besluit kunt komen. De juridische stap, voorheen de eerste logische keuze, komt nu helemaal aan het eind. Daar wordt bekeken of het gewenste effect past binnen de kaders van de wet.

De omgekeerde modelverordening is een integrale verordening voor het hele sociaal domein. De verschillende verordeningen uit de Participatiewet (PW), de Wmo 2015, de Jeugdwet en de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) zijn gecombineerd in één verordening.

De modelverordening:

- stelt de inwoner centraal
- is ingedeeld op de vraag van de inwoner
- kijkt naar het effect voor de inwoner
- gaat uit van de inwoner als gelijkwaardige gesprekspartner
- is geschreven in begrijpelijke taal

De gemeenten Kampen, Bunschoten, Zaltbommel, Borne en Gooise Meren hebben een omgekeerde verordening:

De commissie wil graag met uw college in gesprek om de mogelijkheden te bezien tot invoering van een dergelijke verordening in de gemeente Nijmegen.

Advies 2.

Blijkens uw voorstellen zijn de Pgb- en natura-tarieven in de Tabel tarieven pgb/ZiN Wmo/jeugdhulp gemeente Nijmegen 2023 geïndexeerd. Het voorstel is om de tarieven met 4,6% te verhogen.

Het is voor mensen met een beperking van belang om de zorg in natura, dan wel de zorg die zij inkopen via een persoonsgebonden budget te behouden. Gelet op de krappe en overspannen arbeidsmarkt in de gezondheidszorg is de tendens ontstaan dat personeel sneller en makkelijker van baan kan wisselen. Het is dus voor de budgethouders van belang het personeel voldoende te betalen.. Zij kunnen geconfronteerd worden met vertrekkende personeelsleden, althans het niet kunnen krijgen van zorgverleners. Dit laatste vormt een bedreiging voor lichamelijk en geestelijk welzijn en deelname aan de maatschappij. Tegen die achtergrond bepleit de commissie echter om de tarieven voor de persoonsgebonden budgetten informeel gelijk te trekken met de salarissen/vergoedingen die gelden voor de zorg in natura, zoals reguliere begeleiding en huishoudelijke zorg/persoonsgebonden budget formeel.

Indien het zo is dat de cao-onderhandelingen voor de zorg en de in Nijmegen werkzame instellingen op het gebied van huishoudelijke zorg, begeleiding, leiden tot een hogere uitkomst dan in de voorliggende stukken is voorzien, dan bepleit de commissie om de in de stukken genoemde vergoedingen voor 2023 daarmee in overeenstemming te brengen.

ad 2 Overige onderwerpen die de commissie van belang vindt.

Advies 3. Onafhankelijke cliëntondersteuning.

Gelet op de wettelijke eis dat cliënten van dergelijke ondersteuning gebruik moeten kunnen maken, en het belang dat de gemeente Nijmegen eraan hecht om deze ondersteuning voor inwoners mogelijk te maken, acht de adviescommissie het van groot belang dat iedere cliënt die bij de gemeente een melding/aanvraag voor een voorziening indient, bij het eerste contact eenduidig en schriftelijk wordt gewezen op deze vorm van cliëntondersteuning. In ons advies van 14 november 2021 hebben wij deze materie onder uw aandacht gebracht en het college opgeroepen daartoe de nodige stappen te zetten. In uw brief van 14 december 2021 is dit onderwerp geen aandacht besteed.

Uit het cliëntervaringsonderzoek Wmo 2020 is gebleken dat 39% van de gevraagde cliënten weet dat gebruik kan worden gemaakt van een onafhankelijke cliëntondersteuner, wat meer is dan vorige meting (36%). 61% is niet bekend met deze mogelijkheid (64% over 2019).

In ons advies van 13 mei 2022 over de website “Vraaghulp” hebben wij dit onderwerp onder uw aandacht gebracht. Uit uw reactie van 30 augustus 2022 blijkt dat het onderwerp uw aandacht heeft. Desondanks adviseert de commissie om blijvende inspanningen te leveren, ook via de Stips en de buurtteams om de bekendheid van onafhankelijke cliëntondersteuning te vergroten, en bij een eerste contact met de bewoner/cliënt daarover informatie uit te reiken.

Vraag 4. Waardering voor pleegouders.

Het was goed om te zien dat in de verordening 2021 in artikel 1, onder O en artikel 19 van de bijbehorende bijlage 2 het pleegzorgcompliment als blijk van waardering is opgenomen, in navolging van het advies van de commissie 24 november 2020 .

In artikel 1.van de verordening 2022 is de term pleegzorgcompliment echter vervallen. De commissie heeft daarover in haar advies dan 14 november 2021 een opmerking gemaakt. In uw brief van 14 december 2021 bent u uitgebreid daarop ingegaan. Kortheidshalve verwijzen wij daarnaar.

Een van de redenen om dit compliment in te trekken was de wens om tot een regionale afstemming te komen. Uit het antwoord van het college is op te maken dat de commissie te zijner tijd geïnformeerd zou worden over de invulling van deze regeling. De commissie heeft daarover geen reactie meer ontvangen.

Artikel 17. Van de voorliggende concept-verordening/beleidsregel 2023 staat echter een passage over jaarlijkse waardering mantelzorgers en pleegouders

De commissie wil graag geïnformeerd worden over de stand van zaken omtrent de waardering voor pleegouders.

Beleidsregels taxivervoer

Artikel 8 van de bijlagen aan de conceptverordening zelf geeft aan dat het bedrag dat per jaar verstrekt wordt voor gebruik van een (eigen) auto of van een (rolstoel) taxi bedraagt € 540,- (2000 km * € 0,27) als eenmalig pgb.

Voorts is van belang de bladzijde 112 tot en met 125 van de bijgevoegde beleidsregel. Deze zijn eigenlijk hetzelfde als vorig jaar, en het commentaar/advies van de commissie is destijds van tafel geveegd. In de voorliggende verordening 2023 wordt dus eigenlijk hetzelfde voorgesteld als vorig jaar.

De veronderstelling dat de gebruiker met een scootmobiel voor ruim 60 procent in zijn vervoersbehoefte kan voorzien vinden wij nog steeds te hoog ingeschat. Wij merken hierbij op dat

boodschappen doen vaak wordt gecombineerd met een bezoek aan de bibliotheek of het buurthuis en wel degelijk een belangrijke sociale functie kan vervullen. Als familie, vrienden of kennissen verder weg wonen (maar binnen een straal van 25 km.) is het maximum van 750 kilometer niet toereikend. Wij opteren dan ook nog steeds voor een maximum van 1.000 km, waarbij we in aanmerking nemen dat accu's van scootmobiels een beperkte duur hebben, waardoor de actieradius ook beperkt is.

Een spoedig antwoord op ons advies zien wij graag tegemoet.

Vriendelijke groeten,

Sandra de Vries
voorzitter adviescommissie JMG

adviescommissie JMG
secretaris Julia Portier, MO10
postbus 9105
6500 HG Nijmegen
J1.portier@nijmegen.nl